

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum propter fornicationem liceat viro vxorem dimittere? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

De impedimento quod superuenit matrimonio consummato, quod est fornicatio, in sex articulos diuisa.

Deinde considerandum est de impedimento quod superuenit matrimonio consummato, scilicet de fornicatione, quæ impedit matrimonium præcedens quo ad actum, remanente vinculo matrimoniali.

¶ Et circa hoc quaruntur sex.

¶ Primo, utrum liceat viro uxorem dimittere causa fornicationis?

¶ Secundo, utrum ad hoc teneatur?

¶ Tertio, utrum proprio iudicio possit eam dimittere?

¶ Quarto, utrum vir & uxor, quantum ad hoc sit æqualis conditionis?

¶ Quinto, utrum post diuortium debeant manere innupti?

¶ Sexto, utrum post diuortium possint reconciliari?

ARTIC. I.

Utrum propter fornicationem liceat viro uxorem dimittere?

235
Tho. 4. d.
35. q. vni
ca. ar. 1.
& seq.

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod propter fornicationem non liceat viro uxorem dimittere. Non enim est malum pro malo reddendum. Sed vir dimittendo uxorem, propter fornicationem videtur malum pro malo reddere. Ergo hoc non licet.

¶ 2 Præterea, Maius peccatum est, si uterque fornicetur, quam si alter tantum. Sed si uterque fornicetur, non poterit, propter hoc fieri diuortium. Ergo nec si vnus tantum fornicatus fuerit.

¶ 3 Præterea, Fornicatio spiritualis & quedam alia peccata sunt grauiora, quam fornicatio carnalis. Sed propter illa non potest fieri separatio à toro. Ergo nec propter fornicationem carnalem.

¶ 4 Præterea, Viciū contra naturam magis remotum est à bonis matrimonijs, quam fornicatio. Ergo

modo

modo naturæ sit. Ergo magis debuit poni causa separationis quam fornicatio.

SED contra est, quod dicitur Matth. 5.

¶ Præterea, illi qui frangit fidem non tenetur aliquis fidem seruare. Sed coniunx fornicando, fidem frangit, quam alteri coniugi debet. Ergo alter potest alterum causa fornicationis dimittere.

RESPONDEO dicendum, quod Dominus dimittere uxorem concessit propter fornicationem, in peccatum illius, qui fidem fregit: & in fauorem illius, qui fidem seruauit, ut non sit astrictus ad reddendum ei debitum, qui non seruauit fidem. Excipiuntur tamen septem casus, in quibus non licet viro uxorem dimittere fornicantem, in quibus vel vxor à culpa immunitis est, vel vtrique sunt æqualiter culpabiles. Primus est, si ipse vir similiter fornicatus fuerit. Secundus, si ipse uxorem prostituuerit. Tertius, si vxor viro suum probabiliter mortuū credens, propter longam eius absentiam, alteri nupsit. Quartus est, si latenter cognita est ab aliquo sub specie viri lectū intrante. Quintus, si fuerit vi oppressa. Sextus, si reconciliauerit eam sibi post adulterium perpetratum, carnaliter eam cognoscens. Septimus, si matrimonio in infidelitate vtriusque contracto vir dederit uxori libellum repudij, & vxor alteri nupsit: tunc si vterque conuertatur, tenetur eam vir recipere.

Ad primum ergo dicendum, quod vir, si dimittat uxorem fornicantem liuore vindictæ, peccat: si autem infamiam propriam cauendam, ne videatur participes criminis, vel ad vitium vxoris corrigendum, vel ad vitandam prolis incertitudinem, non peccat.

Ad secundum dicendum, quod diuortium ex causa fornicationis fit vno accusante alium: & quia nullus potest accusare, qui in simili crimine existit, quando vterque fornicatur, diuortium celebrari non potest, tamuis magis peccetur contra matrimonium vtriusque fornicante, quam altero tantum.

Ad tertium dicendum, quod fornicatio directè est contra bonum matrimonij: quia tollitur per eam certitudo prolis, & fides frangitur, & significatio non seruetur, dum vnus coniugum pluribus carnem suam diuidit: & idè alia crimina quamuis fortè sint maiora fornicatione, non tamen causant diuortium. Sed quia infidelitas, quæ dicitur spiritualis fornicatio, etiam est contra bonum matrimonij, quod est proles educanda ad cultum Dei: etiam ipsa facit diuortium, sed tamen aliter, quàm corporalis fornicatio: quia propter vnum actum fornicationis carnalis potest procedi ad diuortium, non autem propter vnum actum infidelitatis, sed propter consuetudinem, quæ pertinaciam ostendit, in qua infidelitas perficitur.

Ad quartum dicendum, quod etiam propter vitium contra naturam potest procedi ad diuortium: sed tamen non fit ita mentio de ipso, tum quia est passio innominabilis, tum quia rarius accidit, tum quia non ita causat incertitudinem prolis.

ARTIC. II.

Virum vir teneatur ex præcepto vxorem fornicantem dimittere?

256

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod vir teneatur ex præcepto vxorem fornicantem dimittere. Vir enim cum sit caput vxoris, teneatur vxorem corrigere. Sed separatio à toro est inducta ad correctionem vxoris fornicantis. Ergo teneatur eam à se separare.

¶ 2 Præterea, Qui consentit peccanti mortaliter, ipse etiam mortaliter peccat. Sed vir retinens vxorem fornicantem, consentire ei videtur, vt in littera dicitur*. Ergo peccat, nisi eam à se eiciat.

* Lib. 4.
sent. d. 35
S. E.

¶ 3 Præterea, 1 ad Cor. 6. dicitur, Qui adheret meretrici, vnum corpus efficitur. Sed non potest aliquis simul esse membrum meretricis & Christi, vbi idem dicitur Ergo vir vxori fornicanti adherens, membrum Christi esse desinit; & sic mortaliter peccat.

¶ 4 Præ-